

... Till arbetspensionsanstalterna

INLEDNING

Till arbetspensionsanstalterna har som bilaga till cirkulär nr 14/76 sänts de den 14 maj 1976 givna lagarna om ändring av arbetspensionslagarna. Lagändringarna träder i kraft den 1 juli 1976.

I GRUNDANDE AV PENSIONSSSTIFTELSE

1. SITUATIONEN FÖRE LAGÄNDRINGEN

Det i APL avsedda pensionsskyddet har enligt 3 § 1 mom. sagda lag kunnat anordnas i pensionstiftelse, om till stiftelsens verksamhetskrets hört varaktigt minst 50 arbetstagare. Före år 1966 var denna gräns 20 arbetstagare. Vid de förhandlingar som i samband med den inkomstpolitiska helhetsuppgörelsen våren 1974 fördes om utvecklingen av pensionssystemet, ansågs det ändamålsenligt att höja denna gräns om 50 arbetstagare.

2. LAGÄNDRINGEN

I APL har 3 § 1 mom. ändrats sålunda, att en stiftelses verksamhet varaktigt måste omfatta minst 300 arbetstagare. Enligt 2 § APF anses antalet arbetstagare inom verksamhetskretsen för en pensionsstiftelse, som inlett sin verksamhet, varaktigt understiga det i APL förutsatta antalet, om antalet arbetstagare under de senaste två kalenderåren inte stigit till det i lagen stadgade antalet och uppenbarligen inte heller når upp till motsvarande antal under de närmast följande fyra månaderna.

3. IKRAFTTRÄDANDET

Ändringen berör inte stiftelser som inlett sin verksamhet före lagens ikraftträdande. Tidpunkten för inregistreringen i pensionsstiftelseregistret avgör, om den gamla eller den nya lagen skall tillämpas.

II FÖRHÖJNING AV FÖRSÄKRINGSPREMIEN ENLIGT 17 § 1 MOM. APL

1. SITUATIONEN FÖRE LAGÄNDRINGEN

Arbetsgivare är enligt 17 § 1 mom. APL skyldig att till pensionsanstalt lämna alla de uppgifter som är nödvändiga för lagens verkställande (även 1 § 1 mom. KAPL, 19 § 1 mom. LFÖPL och 17 § 1 mom. FÖPL i jämf. med 17 § 1 mom. APL). Ifall arbetsgivaren inte tillställt pensionsanstalten exempelvis uppgifter som behövs för bestämmandet av försäkringspremien, har pensionsanstalten fastställt premien enligt uppskattning.

Om arbetsgivaren i förhållande till när ett arbetsförhållande börjat, för sent anmält arbetstagaren till pensionsanordningen, har pensionsanstalten kunnat uppbära försäkringspremien förhöjd med en ränta om endast 8 % enligt beräkningsgrunderna. Räntan har inte varit tillräckligt hög för att påskynda uppgiftslämnandet utan ett dröjsmål med detta har kunnat vara ekonomiskt förmånligt för arbetsgivaren.

2. LAGÄNDRINGEN

Ändring har gjorts i 17 § 1 mom. APL så, att arbetsgivare, som inte alls ger de uppgifter som behövs för lagens verkställande eller som lämnar dessa senare än vad i förordning närmare bestäms, åläggs att enligt uppskattning betala en högst till det dubbla förhöjd försäkringspremie.

Enligt 3 § 1 mom. APF skall arbetsgivare till pensionsanstalt på dess blankett ingiva löne-, tjänstgörings- tids- och andra uppgifter

- 1) om påbörjade och avslutade APL-arbetsförhållanden ofördröjligen eller inom den tid, varom avtalats med pensionsanstalten, dock så, att uppgifterna för varje särskilt kvartal skall ges senast under därpåföljande månad; samt
- 2) före februari månads utgång om APL-arbetsförhållanden som pågick vid kalenderårets slut.

Bestämmelser om motsvarande skyldighet att lämna uppgifter ingår även i 3 § KAPF, 2 § LFÖPF och 2 § FÖPF.

Ifall arbetsgivaren underlåter att lämna dessa uppgifter eller inte inger dem inom föreskriven tid, bestäms enligt den nya lagen beloppet för försäkringspremien

till högst det dubbla. Försäkringspremien förhöjs för den försäkringsperiod, som underlåtelser eller den felaktiga anmälan hänförs till.

Premien skall förhöjas, då arbetsgivaren avsiktligt lämnat felaktiga uppgifter eller helt vägrat att ge uppgifter eller då arbetsgivaren upprepade gånger gör sig skyldig till underlåtelser av detta slag. Pensionsskyddscentralen kommer senare att ge närmare anvisningar om bestämmandet av premieförhöjningen och om avstående från förhöjning.

III FÖRHÖJNING AV DRÖJSMÅLSRÄNTA PÅ FÖRSÄKRINGSPREMIE SOM INDRIVS I UTMÄTNINGSVÄG

1. DRÖJSMÅLSRÄNTAN FÖRE LAGÄNDRINGEN

På basen av 19 § 1 mom. APL har pensionsanstalt och Pensionskyddscentralen kunnat utan dom eller utslag i utmätningsväg uppbära försäkringspremien med högst en årlig ränta om 10 %. Ett motsvarande stadgande ingår i 10 § 4 mom. KAPL och i LFÖPL och FÖPL hänvisas till 19 § APL. Dessutom innehåller företagarnas pensionslagar stadganden om den ränta som kan uppbäras i anledning av dröjsmål.

Arbetspensionsanstalterna har enhetligt uppburit en årlig ränta om 10 % på försäkringspremie som sänts till indrivning i utmätningsväg.

2. DRÖJSMÅLSRÄNTAN EFTER LAGÄNDRINGEN

Dröjsmålsräntans belopp har ändrats så, att den kan följa de allmänna växlingarna i räntefoten. Pensionsanstalt och Pensionskyddscentralen har efter lagändringen rätt till att på premie som indrivs i utmätningsväg uppbära en årlig ränta, som räknats högst enligt den ränteprocent social- och hälsovårdsministeriet fastställer. Den av ministeriet fastställda ränteprocenten får vara högst 6 procentenheter högre än ränteprocenten för den basränta som Finlands Bank vid ifrågavarande tidpunkt uppbär hos penninginrättningarna på centralbankskredit. För att undvika förändringar i räntan under kalenderåret, vilka skulle försvåra indrivnings- och beräkningsåtgärderna, beaktas förändringarna i basräntan först från ingången av den kalenderår som följer efter förändringen. Lagändringen om dröjsmålsräntan träder i kraft den 1 juli 1976 varvid räntesatsen ändras i enlighet med social- och hälsovårdsministeriets beslut av den 2 juni 1976 (bilagt), vari maximibeloppet är 15 %.

Om den av ministeriet fastställda dröjsmålsräntan senare ändras, räknas dröjsmålsräntan på till betalning förfallen försäkringspremie i enlighet med de tidigare bestämmelserna fram till dess ministeriets beslut träder i kraft och därefter enligt den nya räntefoten. Om t.ex. försäkringspremiens förfalldag är 1.9.1977, och ministeriet fastställer en ny dröjsmålsränta för år 1978, räknas räntan för tiden 1.9.-31.12.1977 enligt den gamla räntesatsen. Från början av år 1978 räknas dröjsmålsräntan enligt den nya räntesatsen.

Det ändamålsenliga är, att pensionsanstalterna vid indrivningen av sina försäkringspremier skulle sträva till att i mån av möjlighet tillämpa den högsta tillåtna dröjsmålsräntan omedelbart från det ändringen trätt i kraft.

IV PRESKRIPTION AV FÖRETAGARES FÖRSÄKRINGSPREMIE

1. ALLMÄNT

I LFÖPL har 12 § 3 mom. och i FÖPL 12 § 4 mom. ändrats, så, att företagare efter lagändringen inte längre går miste om sitt pensionsskydd på grund av att försäkringspremierna försumrats. Samtidigt har förlängts den tid, under vilken pensionsanstalt kan uppbära företagares försäkringspremie.

2. FÖRLUST AV RÄTTEN TILL PENSION

Enligt de före lagändringen gällande 12 § 3 mom. LFÖPL och 12 § 4 mom. FÖPL kunde arbetsinkomst fastställas och pensionspremie uppbäras för det pågående året och för de fem omedelbart föregående kalenderåren. Ifall dessa förpliktelser hade försumrats för längre tid, gick rätten till pension om intet.

Preskriptionsreglerna för försäkringspremie enligt företagarnas pensionslagar har ändrats så, att preskriberad försäkringspremie inte längre leder till att pensionsrätten går förlorad. Det är inte ändamålsenligt, att företagarens och familjens pensionsskydd skall bero på, om försäkringspremierna kunnat indrivnas i tid eller inte, i synnerhet om förlusten av pensionsskyddet berör make eller familjemedlem som arbetat inom företaget, fastän denna inte haft någon möjlighet att inverka på skötseln av företagets ärenden.

I de fall däremot då företagaren helt försummar att uppta företagarförsäkring har det tidigare stadgandet bibehållits. Arbetsinkomst kan sålunda fortfarande fastställas endast för det pågående året och de fem omedelbart föregående åren. Ifall underlåtelser att uppta försäkring omfattar en längre tid, har rätten till pension till denna del gått förlorad.

3. FÖRLÄNGNING AV INDRIVNINGSTIDEN

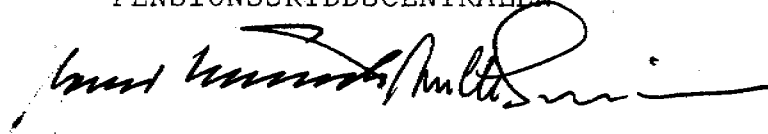
När företagaren upptog försäkring först just innan den nämnda indrivningstiden om fem år gick till ända, blev tiden för försäkringspremiens indrivning enligt de gamla stadgandena synnerligen kort. Det tidigare stadgandet om försäkringspremiens preskribering förutsatte, att också premien uppbars inom den nämnda fem års tiden. Efter detta kunde pensionsanstalten inte längre ta emot premien, utan rätten till pension förlorades. Det har dock ansetts, att i de fall då försäkring upptas just innan preskriptionstiden går till ända, borde för pensionsanstalterna reserveras tillräckligt med tid för indrivning av försäkringspremien.

För den skull har i de nämnda stadgandena gjorts en sådan ändring, att preskriptionstiden för indrivningen räknas först från det premie ålagts till betalning och inte från det år premien hänför sig till. I enlighet med detta kan försäkringspremie uppbäras av den betalningsskyldige inom fem år räknat från början av det år som följer efter det år då försäkringspremien ålagts till betalning.

4. IKRAFTTRÄDANDE

Lagändringen träder i kraft den 1 juli 1976. Lagen tillämpas även på till betalning förfallen, men vid lagens ikraftträdande alltjämt indrivningsbar försäkringspremie. I enlighet med detta har försäkringspremie som hänför sig till år 1970 men som inte hunnit eller kunnat indrivas år 1975 preskriberats. För att företagaren inte skall förlora sin rätt till pension, har i ikraftträdelsestadgandet intagits en bestämmelse om, att lagarna tillämpas även vid bestämmandet av pension på basen av tid före lagarnas ikraftträdande, varvid rätten till pension för 1970 års del bibehålls trots att försäkringspremien preskriberats.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Social- och hälsovårdsministeriets beslut

om fastställande av i 19 § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare, 10 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, 12 § 2 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare och 12 § 3 mom. lagen om pension för företagare avsedd dröjsmålsränta.

Utfärdat i Helsingfors den 2 juni 1976.

Social- och hälsovårdsministeriet har med stöd av 19 § 1 mom. lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare, sådant detta lagrum lyder i lagen den 14 maj 1976 (389/76), 10 § 4 mom. lagen den 9 februari 1962 om arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, sådant detta lagrum lyder i lagen den 14 maj 1976 (390/76), 12 § 2 mom. lagen den 14

juli 1969 om pension för lantbruksföretagare, sådant detta lagrum lyder i lagen den 14 maj 1976 (391/76), och 12 § 3 mom. lagen den 14 juli 1969 om pension för företagare, sådant detta lagrum lyder i lagen den 14 maj 1976 (392/76), beslutat, att i nämnda stadganden avsedd ränteprocent räknat från den 1 juli 1976 är femton.

Helsingfors den 2 juni 1976.

Social- och hälsovårdsminister

Regeringsråd